

אם בישראל

דברי חיזוק לאם היהודייה

חינוך הכנים

מן המקורות

"כל הנושא אישה צריך לבדוק בשלשלת יוחסין שלה שתהא מזרע כשר, **שהבנים נמשכים הרבה לטבע האמהות**".

(מאירי, סנהדרין קז, ע"א)

"לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם, שאם מת או גולה, מובטח לו שבניו תלמידי חכמים..."

(פסחים מט, ע"א)

"כי האישה הכנה לתורה. **כי האישה נותנת לבן החומר, וכאשר תיתן לו חומר טוב, יהיה בעל התורה ושכל זך, וכאשר החומר אינו טוב, אז החומר מונע אותו מן התורה והשכל... ולפיכך הקדים נשים.**"

(מהר"ל, "תפארת ישראל", פרק כח)

"הנשים מצוות על תוכחת בניהם **כמו האב ויותר מהם**, שהם פנויות ומצויות יותר בבית."

(השל"ה הקדוש, אות דרך ארץ)

פנינים

"מי שהאמהות שלו, כל העם שלו"
(רבי שמשון רפאל הירש, יסודות החינוך)

"אין גדולה כגדולת אם, ואין תפארת כתפארתה".
(בראשית רבה כא)

בשם הרב ש"ך זצ"ל ידוע, **כי בכוח האם להחזיר בבניה אהבת תורה**, ועל כן הדריך תמיד את הבאים להתייעץ עימו, לא לחפש כישרונות, אלא אישה שתהיה "אידישע מאמע" ותחזיר בילדים יראת שמים.

דבר המערכת

מאז ומתמיד הייתה האם היהודייה עמוד התווך של הבית היהודי. כחומר ביד היוצר ניתנו בידה ילדיה, ובחכמתה ובתבונתה החדירה בהם קדושה ויראת שמים ומלאה את ליבם בשאיפות טהורות וקדושות שהדריכו אותם במשך כל חייהם. מסיבה זו, היהודי מיוחס אחרי אימו ולא אחרי אביו, ובמקורות תמיד התייחסו צדיקי הדורות אחרי אימותיהם - שבקדושתן ובטהרתן הצליחו להשפיע עליהם ולגרום להם להיות קדושי עליון. הבה ונתחזק בדבר זה, נספיג את קירות בתינו בשאיפה אמיתית לקיום רצון ד', נעמיד מול בני ביתנו סולם עדיפויות נכון ונציב בראש מעיינינו את לימוד התורה וקיום המצוות. אם נתרגל בכל דיבור ודיבור בבית להציב את קיום רצון הבורא בראש הסולם, ולהפוך את קיום המצוות לשאיפה עיקרית ומרכזית בחיינו ובחיי ילדינו, נזכה לראות כיצד גם שיחם ושיגם של כל יוצאי חלצנו הוא רק בדברי קדושה ויראה, כעין דבריו של דוד המלך בתהילים "מה אהבתי תורתך, **כל היום היא שיחתי**!"

מפי ספרים וסופרים

דברי רבי אברהם בן הגאון מוילנא על דברי רבי ישמעאל - "חמין ושמן שסכתני אמי הן שעמדו לי בעת זקנתי":

"כי לא רצה להחזיק טובה לעצמו, כאילו הוא עשה לו את הנפש הזאת. אמר: הלא תדעו למי נאה התודה, מי יסד בליבי מוסדות הצדקה, ביד מי כוננה עמודי האמונה ומוסדי דת אבותינו בחדרי לבבי, אשר נצח לא ימוטו. הלא רק יד אמי עשתה זאת, והיא זאת כוננה.

וזה 'שמן וחמין' וכו', רצונו לומר, אשר ההתלהבות אשר הציתה מוקד לבבי ליקוד עולם, נצח לא יכבו, להעלות שלהבת קה-בקרר חדרי נפשי פנימה, המה קמו גם נצבו לנגד עיני, ושמן משחת קודש האמונה אשר יצקה על ראשי, ובקרר רגשות נפשי, אשר כמטר השמים הרעיפה - המה ייסדוני, והמה תמכו את ידי, למען לא ייכשלו פעמי ולא אמוט לעת זקנותי, ונפש תשחק ליום אחרון."
("סערת אליהו" על הגמרא בחולין כד, ע"ב)

"האם היא ה'רחם' של הרצון, וגם לאחר יציאת הוולד היא מגדלת את רצונותיו. **ציפיותיה ושאיפותיה ממנו - הם רצונותיו העתידיים**, ועל ידי אמירתם באוזניו הוא נדחף לפעול ולעשות..."

התפקיד של האם בחינוך התמידי, הוא להעביר את רצונותיה הנעלים אל לב הילד. **אם השואפת לשלמות רוחנית, ורואה בעליית בנה את הצלחתה ואושרה, תיצור בן בעל רצון לצמוח בתורה**. רצונו של הבן מעוצב ומודרך לפי התפקיד אליו אימו מייעדת אותו מתחילתו."
(הרב ר"מ שלנגר, אוהל יעקב ולאח, עמ' 241)